

Boken om ALGA: en (genom arkiv-detektiv-arbete byggd) informativ nostalgitripp

Inom den akademiska kontexten talar vi ofta om kunskapsproduktion och kunskapsluckor. *Boken om ALGA* (Johannesson, Wilhelmsson & Säfström 2019) är ett verk som fyller både en kunskapslucka i historien om det svenska (bräd)spelet, samtidigt som den lyfter frågan om kunskapsproduktion. Boken som är utkommen på Fandrake förlag, kan dels ses som ett inlägg i debatten om kunskapsproduktionen i sig, dels som ett empiriskt baserat grundverk och ett historiskt översiktsverk över ALGAs produktion och kulturhistoriska betydelse.

Författarna har en ambition att lyfta fram en förbisedd del av den svenska (populär)kulturella produktionen. Som de själva uttrycker det:

”Få svenska kulturskatter har blivit så förbisedda inom forskningen som sällskapsspel i allmänhet och ALGA i synnerhet. Det kläna akademiska intresset har lett till att ihärdiga samlare och intressenter på egen hand samlats i forum och löst sammansatta grupper och gissat sig till fakta” (sid 2.)

Resultatet av arbetet är en mycket gedigen (och vackert illustrerad) historik, som tilltalar en bredare publik, samtidigt som den fungerar som grundbok i brädspelshistoria. Kort sagt: det har tidigare inte funnits en historik över ALGAs produktion, nu finns det en.

Boken om ALGA är inget akademiskt verk i sig och författarna har inte haft syftet att producera en teoretiskt baserad analys. Boken är snarare en populärt hållen historik över ALGAs betydelse för brädspelet i Sverige. Boken är ett resultat av författarnas egen entusiasm för ämnet, baserad i ett grundligt genomfört arkivarbete och intervjuer med produktansvariga och spelutvecklare. Genom att klassificera ALGAs produktion enligt genre (tjugo stycken till antalet som innefattar allt ifrån Bilar och Racing, Ekonomi och Pengar, till spel för förfest och Lagens långa arm) snarare än att skriva kronologiskt, ger författarna en översikt med kommentarer på ALGAs produktion och historia. De genrebaserade kapitlen är en detaljerad krönika över spelteknik, illustrationer och spelens tillkomsthistoria. Det inledande kapitlet ger läsaren en översikt om ALGAs uppkomst och företagshistoria. Allt varvas med källor från arkiv och författarnas kommentarer och brädspelens illustrationer. Boken är en, genom arkiv-detektiv-arbete byggd, informativ nostalgitripp och kommentar till det svenska

brädspels historia. Boken ska också ses som ett exempel på hur hängivna skribenter kan ge sig på att fylla en kunskapslucka; metodiskt, informativt och snyggt.

Boken om ALGA riktar sig till en kunskapsförstående publik och kombinationen av metodisk genomgång av arkivmaterial och intervjuer å ena sidan, och formatet av rikligt illustrerad volym, väcker frågor om kunskapsproduktion och kunskapspresentation. Dels i det att boken riktar sig till den intresserade läsaren, dels i hur arkivmaterialet presenteras, visar författarna att kunskapsproduktion och metodiskt arkivarbete utförs av entusiaster och fans. Skillnaden mellan *Boken om ALGA* och en konventionell akademisk bok ligger i ambitionen att underhålla och analysera utan ett teoretiskt ramverk. Det intressanta med detta är att boken riktar sig åt en läsarkrets som också läser akademisk litteratur kring sina intresseområden. Samtidigt är boken baserad på en akademisk, utforskande metod. Detta leder en akademiskt fuktad läsare att ställa sig frågor kring hur kunskap produceras utanför universitetet, med liknande metoder som (arkiv)forskare, och frågor kring popularisering av kulturhistorisk forskning. Om man råkar vara av läskategorin populärkulturforskare-anställd-på-universitet, bör boken läsas med dessa frågeställningar i minne. Samtidigt kan samma forskare gott fundera över att svara på författarnas önskan om att

forskarsamfundet borde ta tag i de svenska spelens kulturskatt. Boken kan ses som inledningen på en dialog mellan den intresserade läsaren och populärkulturforskare.

Jag rekommenderar *Boken om ALGA* till alla som har ett intresse för brädspel i allmänhet, men i synnerhet åt de forskare och skribenter vars uppdrag det är att diskutera, analysera och debattera den svenska leken, spelandet och populärkulturen. Boken kan läsas som inspiration och empirisk samlingsutgåva, av forskare med intresse för lek, (bräd)spel och visuell vardagskultur. Men *Boken om ALGA* kan också läsas som en snygg, lärorik nostalgitripp, av fans, samlare, entusiaster och andra engagerade läsare.

FD Jakob Löfgren

Boken om ALGA utkommer på Fandrage förlag i december 2019.

Johannesson, Ika, Jimmy Wilhelmsson & Orvar Säfström(2019). *Boken om ALGA*. Stockholm: Fandrage förlag. ISBN 978-91-984567-4-5